

EGLUTĖ

BIRŽELIS
1986

EGLUTĖ

1986
BIRŽELIS

TURINYS

- 3 ATOSTOGOS, O. Mikailaitė
- 4 MANDAGUS ŠEŠKAS, D. Augienė
- 11 LAPIUKAS, R. Jotvingytė
- 17 BITUTĖ, M. Merkevičienė
- 18 VABZDŽIAI, KURIE GELIA
- 22 DIEVO ADVOKATAS, R. Udrienė
- 24 GALVOSŪKIAI, V. Bučmienė
- 28 RAŠOM IR PIEŠIAM
- 32 JUOKŲ MAIŠELIS

PIEŠINIAI

Viršelis — D. Kizlauskienės

Skyrių vinjetės — Z. Sodeikienės

Kitos iliustracijos:

- N. Palubinskienė — 4, 5, 6, 8, 9, 10
- A. Sutkuvienė — 11, 13, 14, 15, 16, 21
- D. Kizlauskienė — 17
- A. Bičiūnas — 18
- I. Grigaitienė — 19
- Eglė — 20
- P. Osmolskis — 25

REDAKCIJA

REDAKCIJA: vyr. redaktorė — ses. O. Mikailaitė, Immaculate Conception Convent,
Putnam, CT 06260

ADMINISTRACIJA: administratorė — Danguolė Sadūnaitė, Immaculate Conception Convent,
Putnam, CT 06260

Gautąją medžiagą "Eglutės" redakcija taiso ir tvarko savo nuožiūra. Be redakcijos leidimo "Eglutėje" spausdintų rašinių bei piešinių kitur prašome nespausdinti.

EGLUTĖ — vienintelis lietuviškas laikraštėlis vaikams išeivijoje. Leidžia ir spausdina Nek. Pradėtosios Marijos Seserys, Putnam, CT 06260. Administratorė — Danguolė Sadūnaitė. Prenumerata metams — \$10.00; vieno numerio kaina — \$1.00.

THE LITTLE FIR is a magazine for Lithuanian children. Published monthly except July and August by the Sisters of the Immaculate Conception. Published and printed at Immaculate Conception Convent, Putnam, CT 06260. Yearly subscription—\$10.00; single copy—\$1.00. Second class postage paid at Putnam, Connecticut 06260.

EGLUTĖ (THE LITTLE FIR) — (USPS 169-200)

ATOSTOGOS

Ona Mikailaitė

**Į gamtą,
Į laisvę
Išlėksim visi,
Atvėrę plačiai
Mokyklos duris!**

**Saulutė
Linksmutė
Lydės per dienas —
Į džiaugsmo šalis
Laimingus nuves!**

PASAKŲ pėdsakais

MANDAGUS ŠEŠKAS

sulietuvino ir paruošė Danutė Augienė

Teta Ona gyveno kaime. Baltame namelyje ji gyveno viena. Turėjo kelis gyvulius tvarte, o namuose — katiną Murkį. Savo nedidelį daržą ir gyvulius prižiūrėjo pati, nes niekam nenorėjo mokėti pinigų. Vieni sakė, kad Teta Ona taupi, o kiti — šykšti. Pati Teta Ona tylėjo.

“Aš galiu viską pasidaryti pati. Nereikia man jokios pagalbos,” — galvojo ji pati sau viena. Bet niekam to nesakė.

Vieną dieną Teta Ona kėlėsi labai anksti. Reikėjo pakurti krosnį. Mat, ji ruošėsi kepti pyragą. Kieme buvo gerų, sausų malkų ugnį kurti.

— Ši diena, atrodo, bus nuostabiai gera, — džiaugėsi Teta Ona, rinkdama malkas.

Kai Teta Ona nunešė malkas prie krosnies, dureles rado praviras. Kaip tai galėjo būti? Gal vėjas prinešė lapų į krosnį? Paėmus pagalį, bandė pakrapštyti. Nesi-sekė.

Pasilenkus Teta Ona pasižiūrėjo į vidų. Krosnyje tikrai kažkas buvo įlindęs. Ji greit užtrenkė dureles ir šaukdama pasileido bėgti.

Nubėgo pas savo kaimyną Albiną. Ūkininkas Albinas sėmė vandenį iš šulinio. Jis išgirdo Tetą Oną šaukiančią:

— Albinai, Albinai, skubiai ateik! Mano krosnyje tupi šeškas!

Albinas pastatė kibirą ant žemės ir ramiai tarė:

— Gal tai tik jūsų katinas Murkis...

— Ne, tikrai ne Murkis. Ateik ir pasižiūrėk!

— Gerai, kai pagirdysiu gyvulius, ateisiu, — vėl ramiai pasakė ūkininkas Albinas

Teta Ona bėgo toliau. Ji buvo tikra, kad šešką išprašyti vieno žmogaus proto nebus gana. Ji pribėgo kito kaimyno kiemą. Labadienis lesino vištas.

— Labadieni, Labadieni, — šaukė Teta Ona, — skubiai ateik pas mane! Mano krosnyje — šeškas!

— Gal apsirikai, mieloji, — pasakė ūkininkas Labadienis, — gal ten koks senas skuduras ar kailio gabalas...

— Ne, ne, — uždususi aiškino Teta Ona, — ten šeškas. Juk aš niekadęs nieko neišmetu — net seno skuduro.

— Gerai, mieloji, tuojau ateisiu, kai tik vištas baigsiu lesinti.

Tetai Onai nepatiko, kad niekas neskuba jai padėti. Ji nubėgo prie trečio namo, kur gyveno Drulius. Jis gero-kai nustebo ją pamatęs, nes ji su jokiais kaimynais iki šiol nedraugavo.

— Mielas kaimyne Druliau, — tuojau pradėjo kalbėti Teta Ona, — skubiai ateik pas mane. Mano krosnyje tupi šeškas!

— Ar tikrai šeškas? — nustebo Drulius. — Gal ten tik tamsus šešėlis...

— Ne, ten tikrai šeškas! Ar šešėlis turi plaukuotą uodegą? — pykdama kalbėjo Teta Ona.

— Jei taip, netrukus ateisiu, — tarė Drulius, ramiai kasdamas savo daržą. — Ateisiu, kai baigsiu savo darbą.

Ir taip Teta Ona bėgo nuo vieno ūkio prie kito. Sukvietė visus kaimynus. Kaimynai pagaliau suėjo į Tetos Onos kiemą. Kiekvienas iš eilės atidarė krosnies dureles ir pažiūrėjo vidun, ar tikrai šeškas krosnyje tupi.

— Taip, ten tikrai šeškas, — kiekvienas pripažino.

Reikėjo nutarti, kas daryti, — kaip tą šešką iš krosnies išprašyti.

— Atsinešiu šautuvą ir nušausiu, — pasiūlė Albinas.

— Ne, ne mano krosnyje! — priešinosi Teta Ona.

— Šauti negalima, — pritarė Drulius, — sugadinsim gražų šeško kailį. Atsivesiu šunį — los ir šešką išgasdins...

— Ne, ne, negalima šeško gasdinti! Reikės bėgti iš namų. . . , — šaukė Teta Ona.

Visi sutiko, kad negalima šeško gasdinti.

— Prižiškim gabalą mėsos ant pagalio. Šeškas užuos ir išeis iš krosnies, — pasiūlė Labadienis.

— Aš jokios mėsos nenešiu. Tai būtų gero maisto gadinimas, — tvirtai pasipriešino Teta Ona.

Niekas iš kaimynų nesisiūlė atnešti mėsos iš savo namų, jei pati Teta Ona jos gailėjo.

— Pašaukim kunigą, jis žinos, ką daryti! — kažkas pasiūlė.

— Ne, geriau veterinarą. Jis duos šeškui piliulę ir jį užmigdys. Tada išmesim į mišką.

— Ne, nemeskit, — prašė Albinas. — Verčiau duokit man, aš jam kailį nulupsiu.

— O kas užmokės veterinarui? — paklausė Teta Ona?

— Jūsų šeškas, jūs ir mokėsit, — pasakė Drulius.

— Ne, aš nemokėsiu. Ir dar už šešką! — pyko Teta Ona.

Pro šalį jojo indėnas. Pamatęs tiek daug žmonių, įsuko į kiemą. Jis buvo tikras, kad gaus pavalgyti. Jį pamčiusi, Teta Ona nudžiugo. "Šis indėnas gerai pažįsta gamtą, jis žinos, ką daryti. . ." galvojo ji.

— Samiš, Samiš, ateik čia. Mums reikia tavo pagalbos, — pakvietė Teta Ona. — Šeškas tupi mano krosnyje.

Indėnas Samiš labai nustebo. Jis negalėjo tikėti, kad baltojo žmogaus krosnyje galėtų būti šeškas. Jis žinojo, kad baltieji žmonės kepa kumpį ir duoną, gal kartais stirnieną — bet šešką?!

Jis atidarė krosnies duris ir pasižiūrėjo į vidų. Tada linksmi nusišypsojo ir apsilaižė.

— Tikrai, — jaunas, riebus šeškutis. Bus geras kepsnys. Kas turite degtukų?

— Ne, ne! — sušuko Teta Ona. — Tu nekursi ugnies mano krosnyje!

Kaimynai aiškino indėnui, kad šeško niekas nenori kepti.

— Tai kodėl jis krosnyje? — nustebo indėnas. Ir, atsakymo negavęs, jis nujojo savo keliais.

Kaimynams jau nusibodo kieme stovėti. Jie manė, kad Teta Ona juos pavaišins. Jie atsiminė, kad namuose laukia darbai. Bet štai, pamatė keliu einantį vyruką.

— Žiūrėkit, ateina Pranciškaus sūnus, — pasakė Albinas. Tą jauną, liesą vaikina visi vadino Skystablauzdžiu, nes jo kojos buvo tokios plonos. Ir, be to, jis buvo truputį keistas.

Vyrukas, pamatęs būrį žmonių Tetos Onos kieme, nutarė, kad ten tikrai bus kokios vaišės. Jis buvo alkanas.

— Berniuk, ateik! — ragino Teta Ona, bėgdama prie vartų.

Šis įėjo į kiemą.

— Šeškas mano krosnyje. Ar tu žinai, ką daryti?

— Taip, — tarė Skystablauzdis.

Visi žiūrėjo, kaip vyrukas priėjo prie krosnies, atidarė dureles ir įkišo galvą. Jis kažką ramiai, švelniai šeškui kalbėjo, bet niekas negirdėjo, ką jis sakė.

Tada Skystablauzdis atsitraukė kelis žingsnius nuo krosnies. Tą patį padarė ir visi kiti žmonės. Netrukus šeškas iškišo galvą, apsidairė ir išlindo. Kiek pastovėjo ir nužingsniavo į mišką.

— Ką tu jam sakei? — visi puolė klausinėti.

Vyrukas patraukė pečiais, pakrapštė pakaušį. . .

— Aš jam sakiau, kad jei jis dar ilgiau tupės krosnyje, ims kvėpėti, kaip Tetos Onos pyragai. Kiti šeškai jo nepriims į draugystę. . .

Aišku, kad šeškui rūpėjo išsaugoti didžiausią turtą — savo giminės ypatingą kvapą.

GEGUŽES MĖN. GALVOSŪKIŲ ATSAKYMAI

- II. 1. vaikas, 2. rūkas, 3. kasa, 4. agurkas, 5. taškas, 6. šaukštukas, 7. klaustukas,
8. kastuvas, 9. plaktukas, 10. kaspinas.
- III. 1. durys, 2. vėjas, 3. deganti žvakė, 4. savaitės dienos, 5. veidrodis, 6. žuvis.
- IV. 1. mazgas, 2. bokštas, 3. batsiuvys, 4. colis, 5. sprandas, 6. audėja.
- V. 1. kryžiaus, 2. paleistas, 3. lietus, 4. koja, 5. kiaulei.

LAPIUKAS

Ritonė Jotvingytė

Vieną vasarą, kai mes atostogavome kaime, dėdė, grįždamas iš miško, parvežė gyvuliuką.

Gyvuliukas buvo labai jaunas, atrodė suvargęs ir nusilpęs. Dėdė mums pasakė, kad tai lapės vaikas.

— Buvo gaila, tai ir parvežiau. Tegul čia paauga. Sugalvokite vardą, — sakė mums dėdė.

Tą lapės vaiką mes pavadinom Lapiuku ir ėmėme juo rūpintis. Lapiukas mums patiko. Buvo apaugęs švelniais, ryškiai rudos spalvos plaukais. Nei šuniukai, nei kačiukai, kurių mes matėme tiek ir tiek, nebuvo tokie gražūs, kaip šis, dar nematytas, laukinis gyvuliukas.

Mes nuolat ir nuolat bėgome prie dėdės ir pasakojom, kaip Lapiukas laikosi, kaip miega ir kaip visai, visai nepanašus nė į vieną iki šiol matytą sutvėrimą. Mes dėdei pasakėm ir tai, kad Lapiuko plaukai, visai taip pat, kaip ir mūsų šuniuko, auga tiesiai iš odos!

Dėdė buvo kantrus, bet čia neištvėrė nė jis:

— Lapiuko ne plaukai ir ne oda, o kailis, — aiškino jis mums. — Kailis, — sakė dėdė. — Vadinasi lapės kailis. Suprantate? Aišku?

— Taip, dėde, aišku. Vadinasi lapės kailis, — kartojome mes.

Dėdė paaiškino dar ir daugiau:

— Lapės kailis, kailiu vadinasi tik tol, kol lapė gyva. Negyvos lapės kailis vadinasi "lapena". Pakartokit.

— Lapena.

— Aišku? — klausė dėdė.

— Ne, dėde, neaišku, — pasakė mano sesuo.

— O kas gi tau neaišku? — šypsojosi dėdė, išgirdęs sesers "s", kurią ji tardavo lengvai sušvilpdama.

— Nesijuok, dėde, — plepėjo mano sesuo. — Argi negalima sakyti lapena, kol lapė gyva? Argi būtų blogai, jei pasakyčiau, kad Lapiuko graži lapena?

— Blogai, aišku, nebūtų nieko. Bet, matai, kiekvienas žodis turi savo prasmę. Tai ir lapena, reiškia ne ką nors kita, o tik nuluptą lapės kailį, — nenusileido dėdė.

Lapiukas miegojo.

— Užklokim, kad nesušaltų, — susitarėme mes visi trys. — Tegul sau miega.

Taip ir padarėm. Lapiuko galvą padėjom ant pagalvėlės, kurią mums paskolino mūsų sesers lėlė Vija. Su užklojimu buvo blogiau. Lapiuko ilga uodega. Lėlės antklodėlė per trumpa. Teko man atnešti savo šaliką. Juo pridengėm Lapiuką — nuo galvos iki uodegos galo.

— Ką mes su juo darysim, kai atsibus? — klausiau aš brolio ir sesers.

— Žaisim! Žaisim! Ot ką darysim! — žinojo mano sesuo.

— Jis laukinis. Jis, galbūt, kanda, — abejojo brolis.

— Ir jis, galbūt, labai greitas. Lapės greitos ir gudrios, — pasakiau visa, ką apie lapes žinojau.

Labai greit pasidarė aišku, kad apie lapes turime žinoti daugiau. Mes klausėm:

— Ką darysim, jei Lapiukas bus nejaukus? Ir ką lapės valgo?

— Kol kas duosim pieno. Kol mažas. Paskui žiūrėsime. Lapės plėšrios. Mėgsta vištas. Taip. Gali būti bėdos! — kalbėjo dėdė. — Ir, tarp kitko, žvėrys ir gyvuliai “ėda”, o ne “valgo”, — dar pamokė.

— Kaip gi mes tą pieną Lapiukui įduosim? — buvo mano naujas rūpestis.

— Žinau! Žinau, žinau! — šokinėjo ir skardeno mano sesuo. — Vija paskolins savo buteliuką su čiulptuku.

— Gera mintis, — pritarė dėdė.

Mums atnešė pieno. Pieną supylėm į buteliuką, užmovėm čiulptuką ir įstatėm į karštą vandenį, kad sušiltų. Vis dar miegančiam Lapiukui, čiulptuką įdėjom į snukutį. Tai buvo gerai. Nors ir miegodamas, Lapiukas pieną gėrė.

— Neperpenėkit. Kiek čia jam reikia, — mokė mus dėdė.

Pienas Lapiuką atgaivino. Jis atsimerkė, klestelėjo uodega ir, susisukęs į kamuoliuką, didelėmis, blizgančiomis akimis žiūrėjo į mus.

Mums džiaugsmas! Šokinėjom, plojom rankomis ir tarėmės, kur Lapiukas gyvens ir kuo maitinsis, kai paugs ir pieno jau nenorės.

Artėjant vakarui, dėdė atnešė narvą.

— Lapiuko namas, — pasakė dėdė. — Žaisti su juo, jei bus geras, galite kiek tik norit, bet nakčiai dėsime į narvą. Laukinis. Čia mums dar kokių nuostolių pridarys.

Kol paaugs, bus gana šito. Toliau — žiūrėsim. Jei bus labai neramus, teks paleisti.

— Ne, dėde, ne! — šaukėme mes. — Ne! Tegul jis bus mūsų! Išmokysim jį būti naminiu.

— Nemanau, kad pavyktų prijaukinti. Turite tai žinoti, — aiškino mums dėdė.

Mes nusiminėm, bet narvą vistiek išklojom šienų ir ten paguldėm Lapiuką.

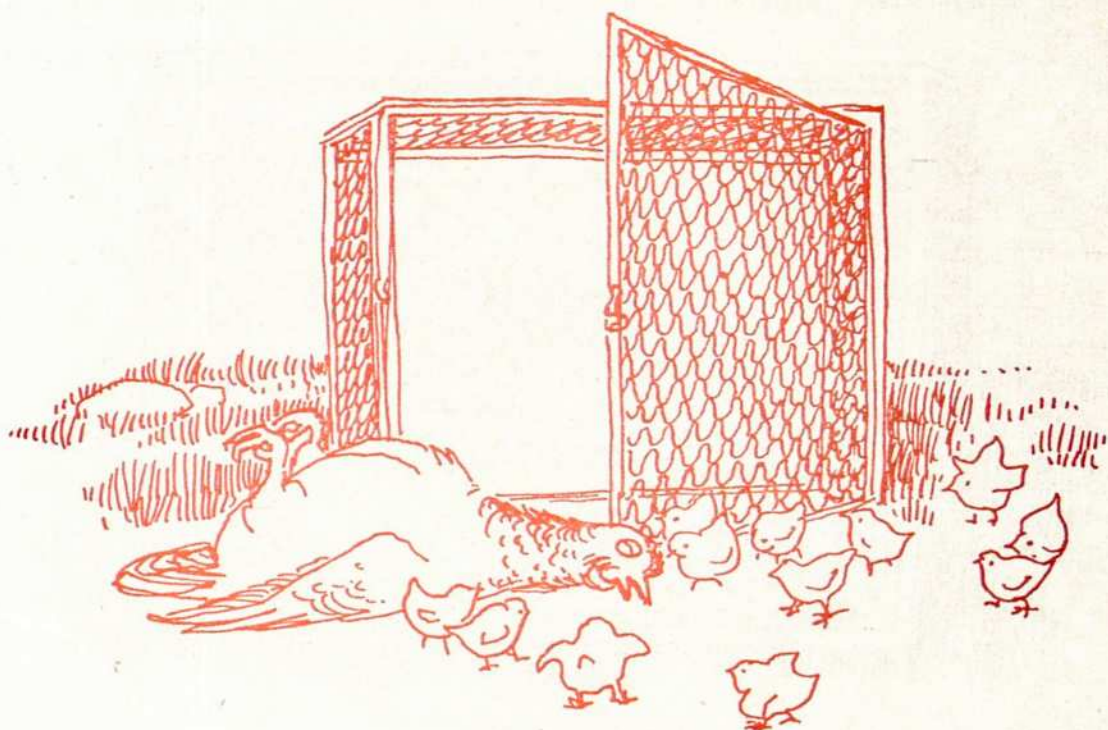
Vasara buvo greita. Tik — viens, du ir prabėgo. Lapiukas augo, stiprėjo ir darėsi labai gražus. Bet... dėdė sakė tiesą. Laukinės Lapiuko prigimties apvaldyti mums nepavyko. Nors mes jį mylėjome ir alkanas jis nebuvo, tačiau rudenėjant, mūsų augintinis iš narvo išmoko išeiti.

Pasprukęs padarydavo išdaigų, kurios ne visada buvo juokingos.

Lapiuko narve ėmė atsirasti paukščių plunksnų... Kartą radom labai jauno kiškučio koją. Buvo nesmagu. Jutom, kad įvyks kas nors negero...

Praėjo vasara, ruduo ir žiema. Pavasarį Lapiukas buvo jau didelis, gražiu, blizgančiu kailiu lapinas.

Vieną rytą, kai nunešiau Lapiukui maisto, narve jo nebuvo. Šalia narvo, galvą atmetus, gulėjo mūsų kiemo pažiba — rudom, pūkėtom plunksnom, višta Pulė.

Supratau, kas įvyko. Buvo labai graudu. Lapiuko mylėti jau negalėjau.

Man, broliui ir seseriai buvo gaila devynių, našlaičiais likusių, Pulės vaikų.

— Laikas Lapiuką paleisti į mišką, — tarė dėdė. — Jam čia ne vieta. Jis laukinis žvėriukas ir elgiasi pagal savo prigimtį. Neteisinga dėl to jį kaltinti. Gamtoje kiekvienas gyvis turi savo paskirtį.

Mes dėdės klausėme, bet tik daug vėliau supratome, kad jis tiesą sakė.

BITUTĖ

— Marija Merkevičienė

Aš bitutė paprastutė, —
Puošniais rūbais nevilkiu;
Nė balselio sidabrinio,
Kaip lakštutė, neturiu.

Aš tik sukalbu maldele,
Į žiedelį lįsdama,
Taip pagarbinu Dievulį
Už žiedų gausumą tą.

Man nerūpi pramogėlės, —
Tam aš laiko neturiu!
Tik medučio prisisėmus,
Avilėlin greit skubu.

VABZDŽIAI, KURIE GELIA

Kai atšyla oras, mums labai smagu. Galim ilgiau lauke pabūti. Tik blogai, kad su šiltu oru atsiranda ir vabzdžiai. Jų bijome, nes jie gelia.

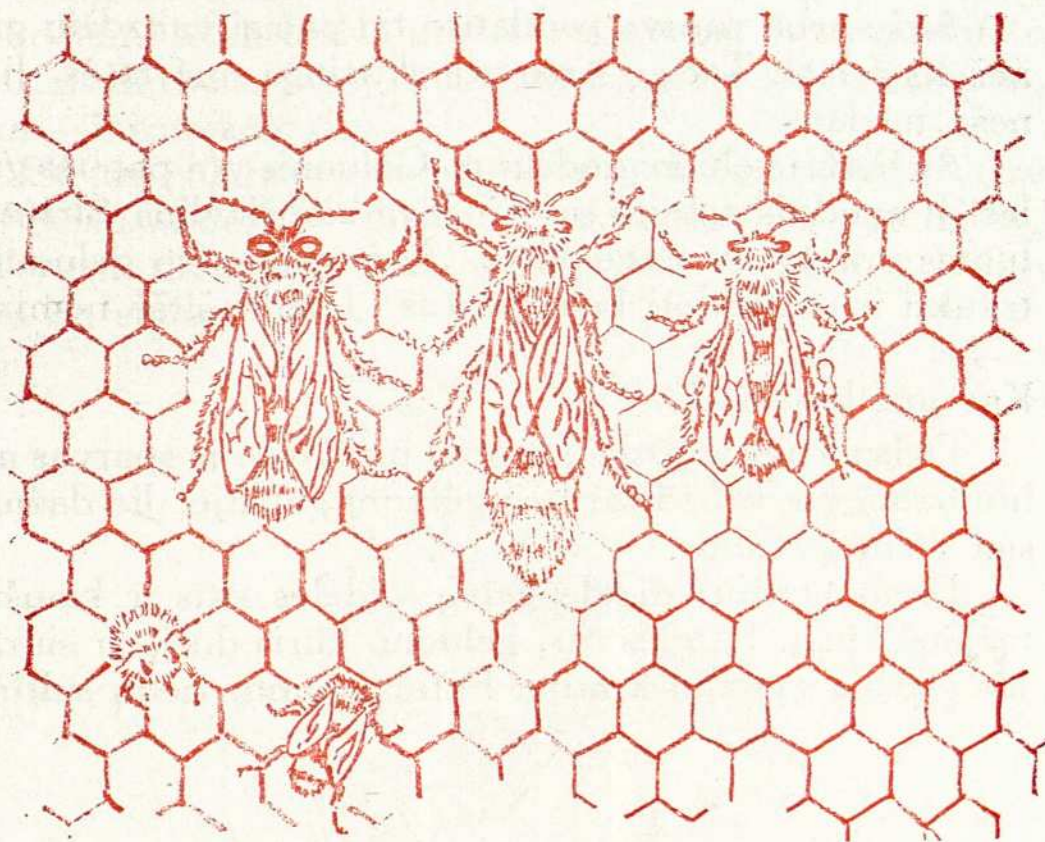
Bitės, širšės ir skruzdės turi geluonį. Jos gelia tik tada, kai joms reikia apsiginti. Bimbalai gelia gyvulius.

Kada bitė gelia?

Bitė gelia tik tada, kai jaučia pavojų. Bitės geluonis panašus į pjūklą. Ji negali jo ištraukti. Kai bitė įgelia, ji pati miršta.

Ar bitės piktos?

Bitė nėra pikta, o labai geras vabzdys. Ji gyvena tik šešias savaites. Avilyje, bičių namelyje, gyvena apie 20 tūkstančių bičių. Tai yra viena šeima, kuri kartu gyvena ir dirba. Kiekvieną dieną bitė išskrenda į darbą.

Išskrisdama iš avilio, ji pasiima aguonos grūdo dydžio medaus lašelį. Tai yra jos gazolinas. To lašelio jai užtenka nusukti ketvirtį mylios. Per tris minutes bitė prišluoja į savo maišelius žiedų dulkių. Visas bitės kūnelis aplimpa dulkėmis. Savo kūno viduje ji krauna nektarą, iš kurio gaminamas medus. Bitė gali panešti naštą, kuri sveria tiek, kiek ji pati.

Bičių medus laikomas koriuose. Korius iš vaško lipdo jaunos bitės, kurios dar būna avily. Jos yra per jaunos skristi į laukus.

Bičių šeimos motina yra karalienė. Ji deda kiaušinius, iš kurių išsirita jaunos bitutės.

Bičių nereikia bijoti, tik joms netrukdyti, kai jos dirba.

Kas yra širšė?

Širšė arba vapsva priklauso tai pačiai vabzdžių gimei, kaip bitė. Tačiau širšė yra skirtinga nuo bitės. Ji neša medaus.

Širšė turi geluonį uodegoje. Geluonis yra patelės ginklas. Jį naudoja apginti save ir savo kiaušinėlius. Širšės geluonis yra kitoks negu bitės. Širšė gali savo geluonį ištraukti ir panaudoti kelis kartus. Įgėlusi širšė nemiršta.

Kas yra bimbalai?

Dvisparnių vabzdžių šeimai priklauso ir sparvos arba bimbalai. Šie vabzdžiai turi geluonį galvoje. Jie dažniausiai gelia gyvulius.

Bimbalas turi didelę galvą, dideles akis ir kiaušinio formos kūną. Patelės turi geluonį, kuris duria ir siurbia. Jos siurbia gyvulių kraują. Patinai minta žiedų sultimis.

Ar ir skruzdės gelia?

Mums gerai žinomas vabzdys — skruzdė — taip pat turi geluonį. Per geluonį skruzdė savo priešą apipurškia nuodais. Kai kuriems gyvuliams skruzdės nuodai neša mirtį, bet žmogui tik truputį peršti.

Šiaip skruzdė yra įdomus ir darbštus vabzdys. Savo lizdo šeimoje skruzdės gražiai sugyvena. Jos pasiskirsto įvairiais darbais. Jas tyrinėti yra išaugusi speciali mokslo šaka — mirmekologija.

Skrudės kūnas susideda iš trijų dalių: galva, krūtinė ir didžiausia dalis — pilvas. Jei skruzdės kūną padalinsi, kiekviena dalis kurį laiką gali gyventi atskirai ir atlikti savo pareigas.

Raudonoji skruzdė yra pikta. Ji puola kitus skruzdėlynus ir vagia jų vaikus.

Didžioji skruzdė yra juoda. Ją galima rasti senų medžių kamienuose, kelmuose, parkuose.

Sodų skruzdė taip pat yra tamsi. Ji gyvena soduose, daržuose ir prie namų sienų. Ji mėgsta saldumynus. Įsibrauna į namus ir naikina maisto produktus.

Naminė skruzdė yra dar kenksmingesnė. Rausvai gelsva, ji gyvena žmonių namuose ir sandėliuose. Naikina maisto produktus. Mėgsta saldumynus.

DIEVO ADVOKATAS

paruošė Rūta Udrienė

Mūsų laikais nemažai jaunų žmonių studijuoja teisę ir tampa advokatais ar advokatėmis. Advokatų globėjas yra šventasis Tomas More. Jis gyveno Anglijoje šešioliktoje amžiuje.

Tomas Moras gimė Londone. Mokėsi teisę, bet taip pat galvojo apie kunigystę. Keturis metus pagyveno vienuolyne. Galų gale apsisprendė, kad Dievas nori, kad jis gyventų pasaulyje ir būtų advokatu.

Tomas buvo labai gabus ir kilnus vyras. Jis buvo išrinktas į Anglijos parlamentą. Karalius Henrikas VIII jį pasirinko savo svarbiausiu padėjėju bei patarėju.

Nors Tomui viskas gerai sekėsi, jam Dievas visad buvo pirmoje vietoje. Savo dieną jis pradėdavo, išklausydamas šventų Mišių ir priimdamas komuniją. Kartą per Mišias karaliaus pasiuntinys jį pašaukė.

— Pas savo žemišką valdovą ateisiu tada, kai pagarbinsiu dangiškąją Valdovą, — atsakė Tomas.

Atsitiko taip, kad karalius Henrikas nutarė atsiskirti su savo žmona ir vesti kitą. Visi karaliaus patarėjai buvo kviečiami tam veiksmui pritarti. Tik vienas Tomas Moras atsisakė.

— Karalius neturi teisės taip daryti. Tai yra prieš Dievo įsakymus.

Tomas Moras buvo įmestas į Londono pilies bokšto kalėjimą. Atsižadėjęs visų savo pareigų, jis ruošėsi mirčiai. Jis žinojo, kad niekuomet negalės pritarti karaliui.

Į kalėjimą buvo atsiųsta jo žmona ir duktė jį perkalbėti. Jam buvo labai skaudu. Jis jas ramino:

— Negaliu atsisakyti tiesos. Turiu daryti taip, kaip sąžinė man rodo...

Savo mirties dieną Tomas Moras buvo ramus ir net linksmas. Bebūdamas kalėjime, jis labai nusilpo. Budelio paprašė, kad jam padėtų užlipti laiptais:

— Padėk man užlipti, o paskui jau pats pasirūpinsiu.

Kalėjime jis buvo užsiauginęs barzdą. Dėdamas galvą ant medinės kaladės, jis juokavo:

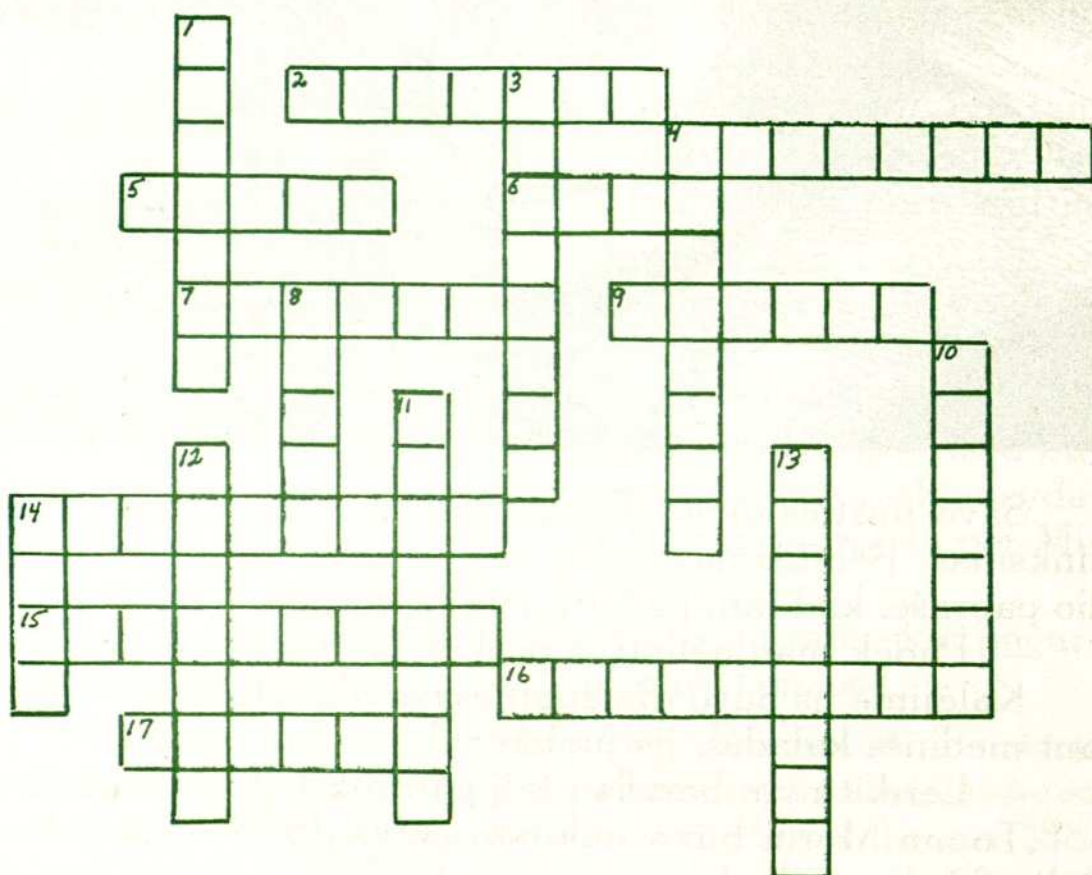
— Leiskit man barzdą į šalį patraukti. Ji juk nekalta.

Tomui Morui buvo nukirsta galva 1535 metais, birželio 22 dieną. Jis buvo žmogus, kuris savo gyvenimu ir mirtimi parodė, kad svarbiau klausyti Dievo negu žmonių. Jis yra tikras didvyris — Dievo advokatas.

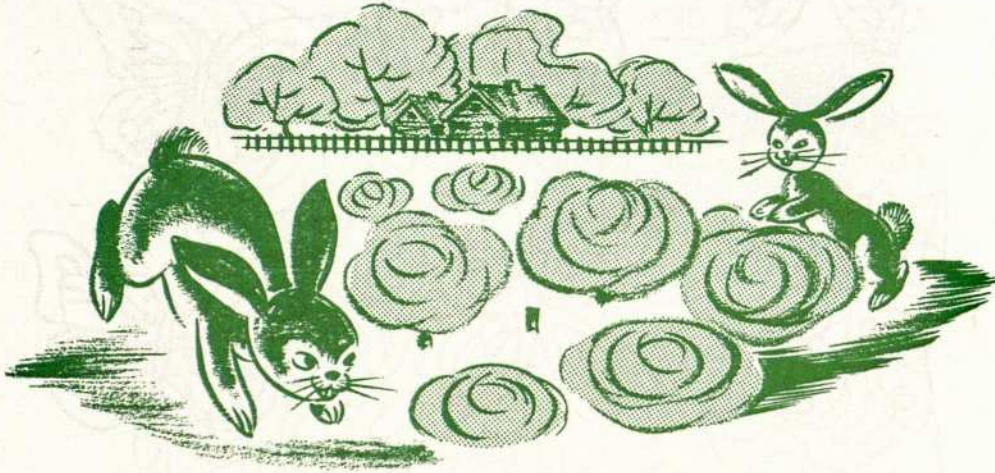
paruošė Vida Augulytė-Bučmienė

I. DARŽOVIŲ KRYŽIAŽODIS

Skersai

2. Esu pailgas, žalia luoba. Mane valgo žalią arba suraugina.
3. Mane lupant, kartais reikia verkti.
5. Augu žemėje. Esu pailga, oranžinės spalvos.
6. Augu į aukštį. Pasakos senelis norėjo mano stiebu į dangų užlipti.
7. Esu didelis, apvalus arba pailgas. Mane valgo vaisiaus vietoje.
9. Esu mažas ir apvalus. Augu į aukštį.
14. Augu žemėje. Mano paviršius raudonas, o vidus baltas.
15. Esu raudonas ir apvalus. Mane valgo su mėsa, deda į salotas, sriubas ir padažus.
16. Augu ant aukšto, storo stiebo. Mano varpas sudaro daugelis geltonų grūdelių.
17. Mano galva panaši į kopūsto, bet mane valgo tik žalią.

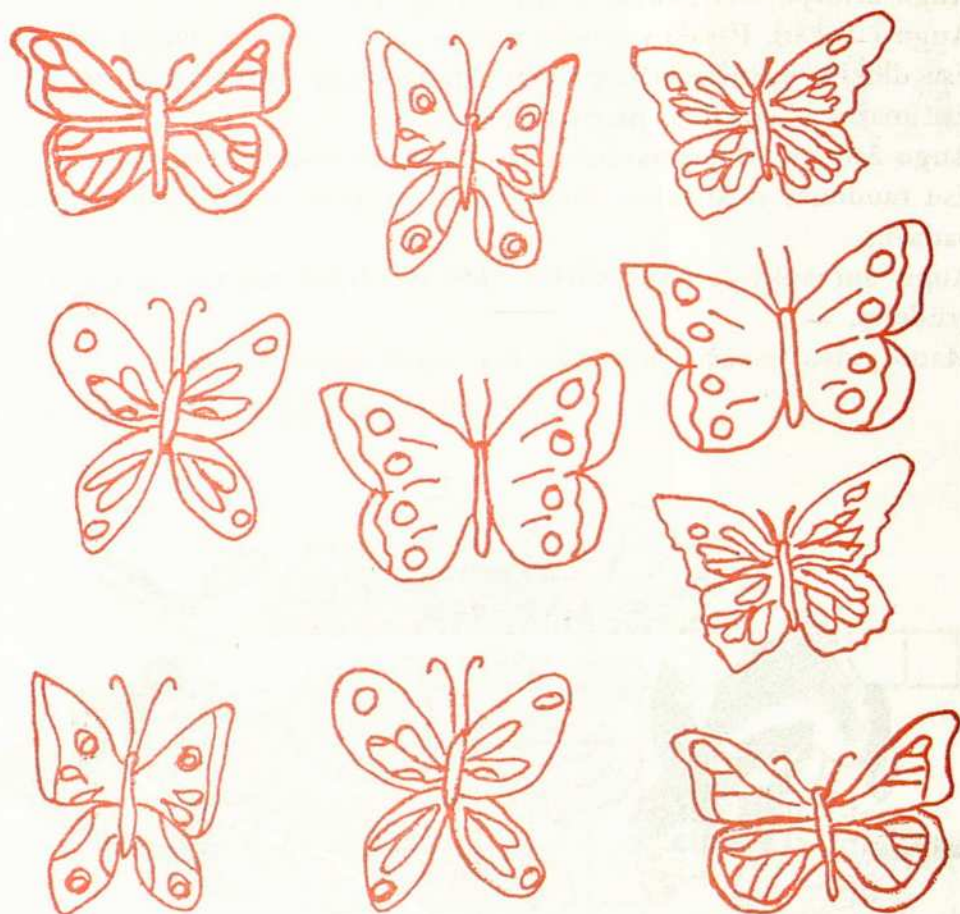

Žemyn

1. Augu žemėje. Esu tamsiai raudonas. Iš manęs verda skanią sriubą.
3. Mano galva susukta iš daugybės lapų. Mane verda arba raugina.
4. Mano stiebai šviesiai žali. Juos valgo žalius ir deda į sriubas.
8. Mane skuta ir tarkuoja, verda ir kepa.
10. Esu ridikėlio giminė, tik didesnis ir smarkesnis.
11. Mano tamsiai žalius lapus verda.
12. Esu žalias, geltonas arba raudonas. Geltonų ir raudonų skonis labai aštrus.
13. Esu didelis ir apvalus. Mano žievėje vaikai išpjausto veidą vaiduoklių vakarui.
14. Esu apvali ir augu žemėje. Pasakoje visa šeima mane rovė.

II. RASK PORAS

Suporuok vienodus drugelius ir juos vienodai nuspalvok.

III. NAUJI ŽODŽIAI

Pakeisk pirmąją žodžio raidę, kad išeitų kitas žodis:
pvz. voras - noras (arba doras).

6. barė	1. rašo
7. aš	2. karas
8. aukos	3. juodas
9. ožys	4. eina
10. žalia	5. gaudė

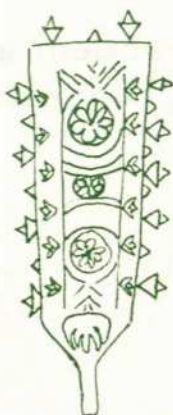
IV. MĪSLĒS

1. Sēdi mergelē su raudona kepurēle.
Kas tik eina, prieš jā lenkiasi.
2. Turi kojas — nebēga;
turi plunksnas — neskrenda.
3. Į mišką nuėjęs, ką pirmiausia kerti?
4. Be kojų, be rankų, į medį įlipa.
5. Pavasarį geltonas, rudenį baltas.

V. NUVESK!

Senovėje žmonės turėjo vandenį atsinešti iš šulinio.
Namuose nebuvo vandens, bėgančio iš krano. Nuvesk
Sigutę prie šulinio.

MEDŽIO DARBŲ PARODA

*Laima Pauliūtė
Chicago, Illinois*

Dariaus-Girėno mokyklos 8-tos klasės mokytoja p. Bielskienė nuvedė mūsų klasę į dail. Jurgio Daugvilos darbų parodą, kuri vyko vasario mėn. 14 d. iki kovo 2 d. Jaunimo Centre, Čiurlionio galerijoje.

Prie įėjimo mes gavome parodos katalogą. kuriame buvo išspausdinta daug darbų ir parašyta apie dailininką. Dail. Daugvila gimė Lietuvoje 1923 metais. Studijavo Kaune, Berlyne ir Freiburge. Amerikoje ir Kanadoje pradėjo dalyvauti parodose. Jis dirba su stiklu, plastika ir daugiausia medžiu. Jo darbuose atsispindi liaudies menas. Matėme medžio skulptūras, verpstes, namų įrengimo baldus. Man labiausiai patiko skrynios, kurios buvo išraižytos gražiais lietuviškais raštais. Koplytėlės taip pat buvo labai gražiais raštais išpiauštytos. Buvo gražių rankšluostinių. Vieną būčiau nupirkus ir pasikabinusi rankšluostį, kurį mano močiutė parvežė iš Lietuvos, išaustą gražiais lietuviškais raštais, bet neturėjau pinigų.

Mum visiems paroda labai patiko.

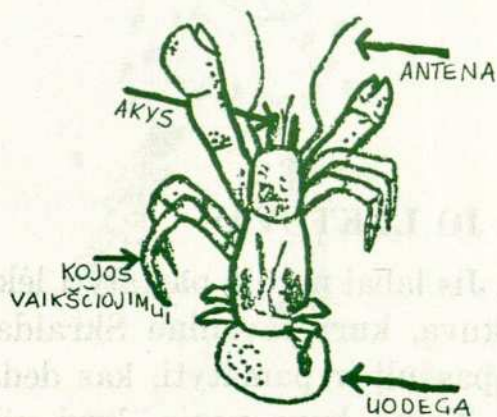
ATSISKYRĖLIAI KRABAI

Atsiskyreliai krabai yra labai keisti ir įdomūs gyvuliukai. Jų akys gali žiūrėti dviem kryptim iš karto. Jie turi ginklą — žnyples ant kairės kojos. Kai išnybia, gali labai skaudėti. Kita jų kūno dalis yra kojos vaikščiojimui. Šios kojos yra dviejų rūšių. Pačios mažiausios, bet svarbiausios kojos yra kriauklės vi-
duje. Jos jį laiko, kad neiškristų iš kriauklės.

Paskutinė krabo kūno dalis yra uodega. Ta uodega leidžia krabui kvėpuoti, nes per ploną plėvelę praleidžia deguonį. Krabas taip pat kvėpuoja per žiaunas, kurios yra tarp žnyplių ir pirmos poros kojų.

Atsiskyreliai krabai gyvena kriauklėse. Kai tos kriauklės pasidaro per mažos, jie turi pereiti į didesnes. Jie tai padaro labai greitai. Jie suranda didelę kriauklę ir įlenda į ją.

Atsiskyreliai krabai gali būti laikomi namuose. Labai smagu juos stebėti. Angliškai jie vadinasi “hermit crabs”.

Gytis Vygantas, 9 m.
Dariaus-Girėno lit. mokykla
Chicago, IL

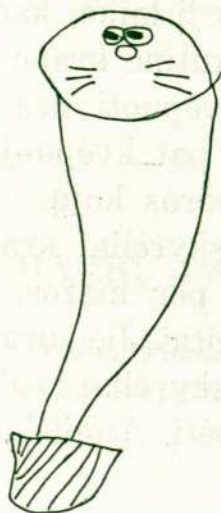
KALAMBŪRAS

Mamytė matė mėlynas mašinas, maitindama mandagias mergaites.

Almis Udrys, 9 m.
Jackson, Michigan

*Žibutė ir Austė stovyklauja
Austė Radžiūtė, 8 m.
Philadelphia, Pennsylvania*

*Aš mėgstu ruonius!
Irutė Masiulytė, 4 m.
Elmhurst, Illinois*

BERNIUKAS IR JO LĖKTUVAS

Vieną kartą buvo berniukas. Jis labai norėjo pastatyti lėktuvą. Vieną dieną jis pastatė lėktuvą, kurį pavadino Skraidanti Lazda. Jis norėjo skristi aplink pasaulį ir pamatyti, kas dedasi. Vieną dieną jis pamatė gaisrą. Name buvo ponis, kuri rėkė: "Gelbėkit!" Tada jis nuskrido išgelbėti tą ponį. Ji sakė "Ačiū" ir skrido su juo aplink pasaulį.

Jie skrido tolyn ir pamatė vandenynę skęstantį laivo kapitoną. Jie išgelbėjo jį ir visi kartu skrido tolyn. Pamatė medžiotoją, kurį liūtai bandė suėsti. Jie pasiėmė jį ant Lazdos ir visi skrido namo. Namuose visi buvo laimingi. Ponia iškepė pyragaičių, kapitonas pastatė laivo modelį, o medžiotojas davė jaučio ragus.

*Marius Vygantas, 7 m.
Winnetka, Illinois*

MANO SESUTĖ

Mano sesutė turi rudus plaukus, mėlynas akis. Jos vardas — Krista. Krista kartais gera, o kartais ne. Mes abi einam į mokyklą. Ji antram skyriuje, o aš penktam. Man atrodo, kad gerai turėti sesutę. Mes abi žaidžiam kartu. Jeigu kada nesijaučiu gerai ir neinu į mokyklą, Krista parneša mano pamokas. Parneša vistiek, nors ir nelabai aš jų noriu... Ji kartais paskaito man ir parašo ką nors. Jai patinka mūsų mažytės žuvytės akvarijume. Jai patinka mano rūbai. Ji vis nori juos iš manęs skolintis. Aš jai duodu, nors kartais tai daryti ir nenoriu. Keista, bet kartais mudvi mušamės. Dėl niekų. Žinom, kad tai negerai, o mušamės.

Žinau, kad labai liūdna tiems, kurie neturi nei sesutės, nei broliuko. Aš manau, kad turėti broliuką gal būtų neblogai. Bet turbūt to niekad nesužinosiu...

*Lina Augiūtė
Chicago, IL*

*"Pagalvių karas"
Krista Augiūtė*

Esu labai laiminga, nes turiu sesutę. Ji už mane vyresnė. Mes kartu žaidžiam ir skaitom knygas. O kartais mušamės. Ji labai laiminga. Jai viskas sekasi, už tai man nepatinka. Mes turim keturias žuvytes. Jos man labai patinka. Mudvi tvarkingos, o kartais ne. Mokam mes šokti ir dainuoti, tik pamokų nenorim ruošti...

*Krista Augiūtė
Chicago, IL*

Juokų Maišelis

Mokytoja klausia mokinio:

- Kada buvo pastatytas Romos miestas?
- Naktį.
- Kodėl naktį?
- Juk sakoma, kad Roma nebuvo pastatyta per dieną...

Misijonierius džiunglėse pamatė liūtą. Klaupėsi melstis, nes mirtis čia pat. Atsiklaupė ir liūtas.

- Ar tu katalikas? — nustebo misijonierius.
- Ne, bet aš visad kalbu maldą prieš valgį.

Zigmas klausia Igno:

- Ar tavo kojinese yra skylės.
- Ne.
- Tai kaip tu jas užsimauni ant kojų?

Du studentai kalbasi vieną rytą:

- Visą naktį prieš egzaminus mokiausi, o man virš galvos kažkas triukšmavo. Ar tau netrukdė?
- Visai ne. Aš mokiausi pūsti dūdą...

Ina skundžiasi Rimai:

- Mūsų šuo dingo. Jau dvi dienas ieškom.
- Ar įdėjot skelbimą į laikraščius?
- Kas iš to? Mūsų šuo nemoka skaityti.

Klasėje mokytojas aiškina apie kūno dalis. Klausia Petro:

- Kas būtų, jeigu neturėtum ausų?
- Negalėčiau matyti.
- Kaip tai? Ar ausimis matai?
- Ne, bet jeigu jų neturėčiau, man akiniai nukristų...